

VERİ YAPILARI (GALİSMA)

HELİN YARDIMCI

public class ucgen { // Sınıf adında bir üçgen

int kenar1;
int kenar2;
int kenar3;

Parametreleri

public yazabilirsin de yazmayabilirsin. Eristirici sıklar.
ucgen (int x, int y, int z) {

kenar1 = x;
kenar2 = y;
kenar3 = z;

Sınıf adında kurucu metod

Kurucu metodtaki parametreleri, sınıf
içindeki parametrelere eşitleme

public int cevre () {

return x+y+z;

Cevre adında bir metod açıp cevreyi
hesaplama

psvm() {

ucgen k = new ucgen (3,5,6);

int d = k. cevre ();

System.out.println (d);

Parametre

Main kısmında sınıf adında
bir nesne oluşturulmuş.

Nesne üzerinde metod çağırılıyor.

- Kurucu metodta parametreler
girildiyi için nesne içerisinde parametre
de yollarız.

class ogrenci {

int no;

String adsoyad;

char cinsiyet;

int yas;

double boy;

public ogrenci (int no, String adsoyad, char cinsiyet, int yas, double boy) {

this.no=no;

this.adsoyad=adsoyad;

this.cinsiyet=cinsiyet;

this.yas=yas;

this.boy=boy;

Kurucu metod
(sınıf adında metod)

this kullandığımızda kurucu metodtaki
parametrelerin ismini değiştirmeyiz.

psvm() {

ogrenci[] a = new ogrenci[30];

for (i=0; i<a.length; i++) {

a[i] = new ogrenci (8, "Ali", "E", 22, 1.80);

}

Class'ın adında bir dizi
açılıyor.

1

Temel Veri Yapıları \Rightarrow int, char, double, float, string, byte, boolean

Tanımlanabilir Veri Yapıları \Rightarrow Temel veri yapıları kullanılarak yeni bir veri yapısı oluşturulur.

Veri Modelleri \Rightarrow Bağlı liste, Kuyruk, Yığın, Ağaç, Graf, Veritabanı, Ağ

Veri Yapısı	Artıları	Eksikleri
Dizi	Bir indis biliniyorsa erişim ve ekleme hızlıdır.	Sabit boyut Arama ve silme yavaş
Sıralı Dizi	Arama hızlıdır	Sabit boyut, silme yavaş
Yığın	LIFO, Erişim hızlı İlk girer son çıkar	
Kuyruk	FIFO Son girer son çıkar	Erişim yavaştır.
Bağlı Liste	Ekleme silme hızlı	Arama yavaş
Ağaç	Dengele ise arama silme ekleme çok hızlı	Silme algoritması karmaşıktır.
Graf	Birçok diğer sistemleri modelleyebilir.	Bazı algoritmalar yavaş çalışır, karmaşıklık yüksek

Algoritmik Program Tasarımı

Verilen bir problemin bilgisayarda çözülecek şekilde adım adım yazılıp, bir programcı diliyle çözümlerini ifade eder. Yazılan komutlar uygulanabilir olmalıdır.

* Tasarım (Design) * Doğruluğunu ispat etme * Analiz * Uygulama * Test

Sözde Kod \Rightarrow Yarı programcı dili
Yarı Zorunlu " " " " " "

Gerçek Kod \Rightarrow Tamamen programcı dili

1) Atama operatörü :=
Eşitlik kontrolü =

2) metod
Algoritma adı ({ Parametre Listesi })

3) if sort then
else - - -

4) for - - - do

5) while do

6) Dizi indisi

7) return

8) do-while
repeat

do {

} while (sort)

repeat

until sort

Sözde
Kod //

ÖRNEK

topla carp (dizi, toplam, carpim)

Girdi : n elemanlı dizi

Çıktı : toplam ve carpim degerlerini

for := 1 to n do ^{arasında} bitis

toplam := toplam + dizi[i];

carpim := carpim * dizi[i];

end for

int[] sonuc = {0,1};

for (int i=0; i<dizi.length; i++) {

sonuc[0] = sonuc[0] + dizi[i];

sonuc[1] = sonuc[1] * dizi[i]; }

return sonuc; }

Sözdde kod

Hernek
Kod

Algoritma Analizi

Hertanpi bir algoritmanın calisma hizinin matematiksel ifadesi //

- 1) Algoritma performansini dlemek icin
- 2) Farkli algoritma karsilastirmak
- 3) Daha iyi bir algoritma miiktir mi?

ÖRNEK

int kare_topla (int[] d) {

int toplam = 0; }

for (i=0; i<d.length; i++) { N+1

toplam = toplam + dizi[i]; N

}
return toplam; }

kac kez

1

N+1

N

1

mdryet

C1

C2

C3

C4

$$T(n) = 1 \times C_1 + C_2 \times (N+1) + N \times C_3 + C_4 \\ = 2N+3 //$$

ÖRNEK

toplam = 0; }

for (i=0; i<N; i++) { N+1

for (j=0; j<N; j++) { N*(N+1)

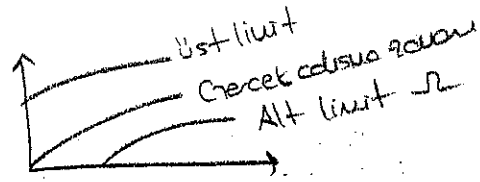
toplam++; N*N

}

$$T(n) = 1 + N + 1 + N^2 + N + N^2 \\ = 2N^2 + 2N + 2 //$$

NOTASYONLAR

- * En iyi çalışma zamanı $\rightarrow \Omega$
- * Ortalama $\rightarrow \Theta$
- * En kötü $\rightarrow O$

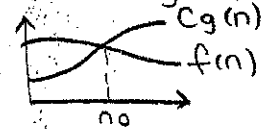

Big-O Notasyonu

$n \geq n_0$ $f(n) \leq g(n) \cdot c$ bu iki durumu sağlıyor ise $f(n) \in O(g(n))$ dir.

ÖRNEK

$$f(n) = \frac{1}{2}n^2 + 3n \quad g(n) = n^2 \quad f(n) \in O(n^2) ?$$

$$f(n) \leq c_g(n)$$

$$\frac{1}{2}n^2 + 3n \leq cn^2$$

$$c=1 \text{ için}$$

$$\frac{1}{2}n^2 + 3n \leq n^2$$

$$\frac{1}{2} + \frac{3}{n} \leq 1$$

$$\frac{3}{n} \leq \frac{1}{2}$$

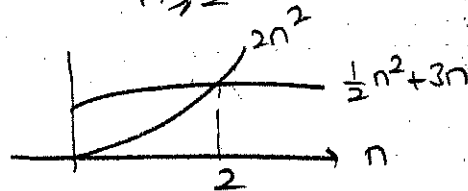
$$n \geq 6$$

$$c=2 \text{ için}$$

$$\frac{1}{2}n^2 + 3n \leq 2n^2$$

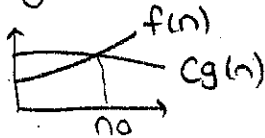
$$\frac{3}{n} \leq \frac{3}{2}$$

$$n \geq 2$$

Ω - Notasyonu En iyi durum

$n \geq n_0$ $f(n) \geq g(n) \cdot c$ bunu sağlıyorsa $f(n) \in \Omega(g(n))$ dir.

ÖRNEK

$$f(n) = n^2 + 10n \quad f(n) \in \Omega(g(n)) ?$$

$$g(n) = n^2$$

$$a) \quad n^2 + 10n \geq cn^2 \quad | \quad b) \quad f(n) \in O(g(n))$$

$$c=1 \text{ için}$$

$$n^2 + 10n \geq n^2$$

$$10n \geq 0$$

$$n \geq 0$$

$$n^2 + 10n \leq cn^2$$

$$n^2 + 10n \leq n^2$$

$$10n \leq 0$$

$$n \leq 0$$

$$c=2 \text{ için}$$

$$n^2 + 10n \leq 2n^2$$

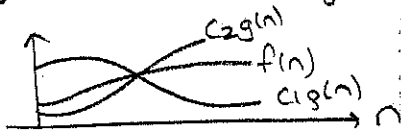
$$10n \leq n^2$$

$$10 \leq n$$

$$n \geq 10$$

⊕ Notasyonu

$n \geq n_0$ $g(n) \cdot c_1 \leq f(n) \leq g(n) \cdot c_2$ bunu sağlıyorsa $f(n) \in \Theta(g(n))$ dir.

SORU

$$f(n) = \frac{1}{2}n^2 - 3n \in \Theta(n^2) ?$$

$$c_1 n^2 \leq \frac{1}{2}n^2 - 3n \leq c_2 n^2$$

$$c_1 \leq \frac{1}{2} - \frac{3}{n} \leq c_2$$

* Çözüme zamanı negatif olamaz!

$$n_0 = 7$$

$$c_1 \leq \frac{1}{4}$$

$$c_2 = \frac{1}{2}$$

cevap:

$$\frac{1}{14} n^2 \leq \frac{1}{2} n^2 - 3n \leq \frac{1}{2} n^2$$

SORU

int ara (int[] d, int aranan) {

for (int i = 0; i < d.length; i++) { N+1

if (aranan == d[i]) N

return i ; }

return -1 ; }

$$N = ? \quad N = 1 \quad N(1)$$

$$0 = ? \quad O(N) \Rightarrow 2N+2 \in O(N)$$

$$2N+2 \leq CN$$

$$C=3 \text{ alırsak}$$

$$2N+2 \leq 3N$$

$$\frac{N \geq 2}{7}$$

SORU

toplam = 0; 1
for (int i = 1; i <= N; i++) N+1
toplam += i * i; N

for (i = 0; i < N; i++) N+1
for (j = 0; j < N; j++) N * (N+1)
toplam++; N * N

En iyi, en kötü ortalaması durumu?

$$T(N) = N^2 + N^2 + N + N + 1 + N + N + 1 + 1$$

$$= 2N^2 + 4N + 3 \Rightarrow \text{Ortalama durumu}$$

$$\text{En iyi durumu} \rightarrow 2N+2$$

$$\text{En kötü durumu} \rightarrow 2N^2 + 2N + 1$$

SORU

int basamak_sayisi (int N) {

int i; sayi = 1

while (N > 1) {

sayi++; }

N = N/2; }

return sayi;

$$N, \frac{N}{2}, \frac{N}{4}, \frac{N}{8}, \dots, \frac{N}{2^k}$$

$$\frac{N}{2^k} = 1 \quad \log_2^{2^k} = \log_2 N$$

$$k \cdot \log_2 2 = \log_2 N$$

$$k = \log_2 N$$

Sol toplam = 0;
for (int i=1; i<n; i=i*2)
toplam++;

i=1
i=2
i=4
i=8
i=2k

$$2^k = n$$

$$k = \log_2 n$$

Sol (Recursive)

```
int fakt (int N) {
    if (N == 1)
        return 1;
    else
        return N * fakt(N-1);
}
```

$$T(1) = 1$$

$$T(N) = T(N-1) + 1$$

$$T(N) = T(N-1) + 1$$

$$T(N-1) = T(N-2) + 1$$

$$T(N-2) = T(N-3) + 1$$

$$T(2) = T(1) + 1$$

$$T(N) = N //$$

NOT

- * $O(1) \rightarrow$ Sabit
- * $O^{\wedge}(\log_2 n) \rightarrow$ logaritmik
- * $O^{\wedge}(n) \rightarrow$ doğrusal
- * $O^{\wedge}(n \log(n)) \rightarrow$ doğrusal çarpılı logaritmik

- * $O^{\wedge}(n^2) \rightarrow$ karesel
- * $O^{\wedge}(n^3) \rightarrow$ kübük
- * $O^{\wedge}(2^n) \rightarrow$ üstel

ÖRNEK

$$7n^2 + 5 \in O(n^2)?$$

$$7n^2 + 5 \leq Cn^2$$

$$C = 8 //$$

$$7n^2 + 5 \leq 8n^2$$

$$5 \leq n^2$$

$$n \geq 3$$

$$C = 12$$

$$7n^2 + 5 \leq 12n^2$$

$$5 \leq 5n^2$$

$$n \geq 1 //$$

ÖRNEK

$$2n + 5 \in O(n^2)?$$

$$2n + 5 \leq n^2$$

$$2 + \frac{5}{n} \leq n$$

$$n = 4 //$$

$$C = 2 \text{ için}$$

$$2n + 5 \leq 2n^2$$

$$2 + \frac{5}{n} \leq 2n$$

$$n_0 = 3 //$$

$$2n + 5 \in O(n)$$

$$2n + 5 \in O_n$$

$$C = 3 \text{ için}$$

$$2n + 5 \leq 3n$$

$$n \geq 5 //$$

STATİK YIĞIT (STACK)

* LIFO (ilk giran son çıkar) → son giran ilk çıkar :)

- Eleman ekleme ve çıkarma işlemleri her zaman üstte yapılır.

ekle ↓ ↑ silme

Stack parçelleştirmek için

- Sahit dizisi kullanmak
- Bağlı liste kullanmak

} İki mantıkla kullanılır

Stack Nerede Kullanılır?

- Tarayıcılarda Back (Geri) tuşu stacktir.
- Parantez kontrolünde kullanılır.
- Yazılımlarda undo (Geri al) tuşu
- Graf algoritmasında
- Matematiksel ifadelerin hesaplanması ve dönüşümde kullanılır.

package yigit;

public class stack {

int[] dizi; // Stack uzunluğu

int üst;

int N;

} Depiisterleri

public stack(int N) { // Kurucu metod // Dizinin boyutunu belirtmek için → N
dizi = new int[N];

this.N = N;

üst = -1; } // Stack boştur

boolean bosmu() {

if (üst == -1)
return true;

else

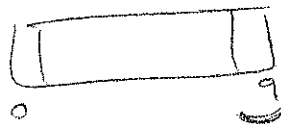
return false;

} veya → return == -1;

boolean dolu mu() {

return üst == N-1;

}

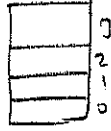
N=10
N-1=9

→ Devam

```

int top() {
    if (üst != -1)
        return dizi[üst];
    else
        return -1;
}

```


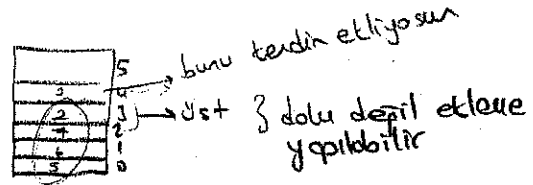
üst=3 olunca işleme devam
 2 " " "
 1 " " "
 0 " " "
 Topla

* -1 olunca boş d'dendir.

```

void ekle (int e) {
    if (!dolumu()) {
        üst = üst + 1;
        dizi[üst] = e;
    }
    else {
        system.out.println("Stack dolu");
    }
}

```

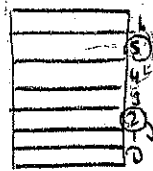

e → eleman

```

int sil() {
    if (!bosmu()) {
        üst = üst - 1;
        return dizi[üst + 1];
    }
    return -1;
}

```


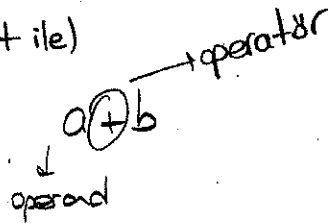
* üst = 5 ise o altıncı
 üst = 4 olacak, neyi o altıncı
 mı göstermek için
 dizi'nin içine üst + 1
 yazıyoruz.

Matematiksel İfadeleri Hesaplama (Yığıt ile)

infix → ara gösterim → a+b

prefix → ön gösterim → +ab

postfix → arka gösterim → ab+

-Her zaman operatörler yığıta atılır. Operandlar ise bir deneye kaydedilir.

'(' stack altına direk ekler.

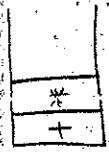
') ' en yüksek öncelikli operatördür. '(' göre kadar stack boşalt.

1) - : 2) * / % 3) + -

ÖRNEK

$a + b * c$ postfix karşılığı bul.

$abc*+$

ÖRNEK

$(a+b) * c$

$ab+c*$

ÖRNEK

$A+B*(C+D)$

$ABCD+*+*$

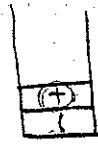

basaltık

ÖRNEK

$(A+B) * C + D - F$

$AB+C*DF-+$

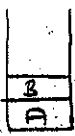
* '+' dan öncelikli olduğu için stack basılır.

Yığıt ile Postfix Hesaplaması

Operand gelirse yığıta ekle, Operatör gelirse yığıttan iki operand al ve işlemi yap tekrar yığıta ekle.

ÖRNEK

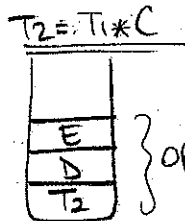
$AB+C*DE-+$

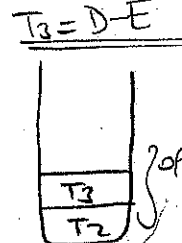
operatör geldi

operatör geldi

operatör geldi

operatör

ÖRNEK

$9 - ((3 * 4) + 8) / 4$ bu ifadeyi önce postfix çevir. Sonrada hesapla

$9 3 4 * 8 + 4 / -$

basaltık

basaltık

basaltık

basaltık

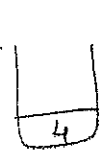
basaltık

basaltık

Postfix çevirimi

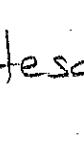
$4 * 3 = 12$

basaltık

basaltık

basaltık

basaltık

Hesaplama

STATIC KUYRUK

* FIFO (Son giren son çıkar)

Ekleme sondan yapılır.
Çıkarma bastan yapılır.

Nerede Kullanılır?

- İş programlama (işletim sistemi)
- Yazıcı kuyruğu
- Graf algoritmasında
- Kafe açacı seviye seviye dolması

```
public class Kuyruk {
```

```
int[] dizi;
```

```
int N;
```

```
int bos, son;
```

```
public Kuyruk (int N){
```

```
dizi = new int [N]; → N elemanlı bir dizi oluşturulmuş
```

```
this.N = N;
```

```
bos = 0;
```

```
son = 0;
```

} Değişkenlerini girilmiş
} Kuyruk şu an boş

```
boolean bosmu(){
```

```
if (bos == son)
```

```
return true;
```

```
else return false; }
```

```
boolean dolu(){
```

```
if (bos == (son+1) % N)
```

```
return true;
```

```
else return false; }
```

```
void ekle(){
```

```
if (!dolu()) { int yeni;
```

```
dizi[son] = yeni;
```

```
son = (son+1) % N; }
```

} $son = 6$
 $son = (6+1) \% 10$
 3
 $son = 7$ oluyor.
bastan 7. sondan 3.

```
else System.out.println("Kuyruk dolu"); }
```

```
int sil(){
```

```
int sonuc;
```

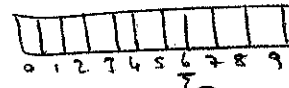
```
if (!bosmu()) {
```

```
sonuc = dizi[bos];
```

```
bos = (bos+1) % N;
```

```
return sonuc; }
```

```
return -1; }
```


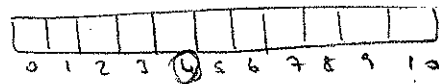
$son = 6$

$N = 10$

$$son = (6+1) \% 10$$

$son = 7$ oluyor.

bastan 7. sondan 3.

$N = 11$

$bos = 4$ → silmek istiyorsak

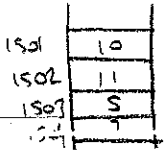
$$(4+1) \% 11 = 5$$

Yani 4. indisin yerine 5. indis
gelecektir //

- BAĞLI LİSTELER -

* Dizî

- Dizide olduğu gibi elemanlar hafızada ardışıl olarak saklanır.

- * Araya ekleme maliyetli (kaydırma)
- * Araya silme maliyetli (kaydırma)
- * Dizî boyutu sabit
- * Dizî elemanları fiziksel olarak sıralı

`int[] dizidenSil (int[] dizî, int k)` → Silileceği elemanın indisi

```
int i;
for (i = k; i < dizî.length - 1; i++) {
    dizî[i] = dizî[i+1];
}
return dizî;
```

`void ekle (int[] dizî, int k, int yeni)`

```
int i;
for (i = dizî.length - 2; i >= k; i--) {
    dizî[i+1] = dizî[i];
}
dizî[k] = yeni;
```

→ ekleme yapacağı için
dizî.length - 2

Bağlı Liste

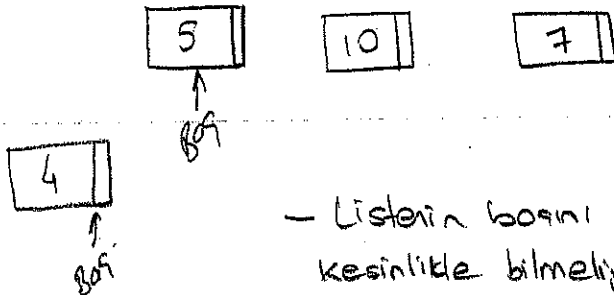
Fiziksel olarak ardışıl değildir. Her eleman kendisinde sonraki elemanın nerede olduğunu bilir, adresini tutar.

Boyut problemi yok, veriler her bağlı liste elemanı için hafızada yer seçer. Her düğüm kendisinde sonrakini gösterir.

- * Tek yönlü Bağlı Liste
 - * Çift " " "
 - * Dairesel tek yönlü liste
 - * " çift " " "
- } çeşitleri //

- Listenin başını kesinlikle bilmeliyim.

Ama sonunu bilmeme gerek yoktur.

- * Ekleme
- * Silme
- * Arama

- * Silme
- * Arama
- * Ekleme

(11)

TEK YÖNLÜ BAĞLI LİSTELER

Listenin başından sonuna doğru olur. Ok yönlü bağlı listenin ilerleme yönüdür. Listenin başı kesinlikle tutulur. Listenin sonunun tutulması zorunludur.

- Elemanlar classda tanımlar.

```
class Eleman {
```

```
    int icerik;
```

```
    Eleman ileri;
```

```
    Eleman (int icerik) {
```

```
        this.icerik = icerik;
```

```
        ileri = null;
```

```
    } }
```

icerik parametresi yollanıp
icerik değeri atılır

başlangıçta
bisey olmadık için
ileri = null'dur.

```
    Eleman x = new Eleman(5);
```

```
    Eleman y = new Eleman(7);
```

```
    x.ileri = y;
```

```
    Eleman bas = x;
```

```
    bas = bas.ileri;
```

ilk eleman x =

Amaç bağlı listeye
eleman eklemek.

```
psvm() {
```

```
    Scanner k = new Scanner(System.in);
```

```
    int sayi = k.nextInt();
```

```
    Eleman bas = new Eleman(sayi);
```

```
    for (int i = 0; i < 9; i++) {
```

```
        System.out.println("Sayı gir");
```

```
        sayi = k.nextInt();
```

```
        Eleman yeni = new Eleman(sayi);
```

```
        yeni.ileri = bas;
```

```
        bas = yeni; } }
```

Bu kısmın mantığı yapılışı,

DEVAM //

```

public class BagliListe {
    Eleman bas;
    Eleman son;
    public BagliListe() {

```

```

        bas = null;
        son = null;
    }
}

```

```

- void basaEkle (Eleman yeni) {
    if (son == null) {
        bas = yeni;
        son = yeni;
    }
}

```

→ Basa eklenecek eleman parametre olarak geliyor.

```

    else {
        yeni.ileri = bas;
        bas = yeni;
    }
}

```

// Bas elemanımız yeni eklediğimiz eleman oluyor.

```

- void sonaEkle (Eleman yeni) {
    if (bas == null) {
        bas = yeni;
        son = yeni;
    }
}

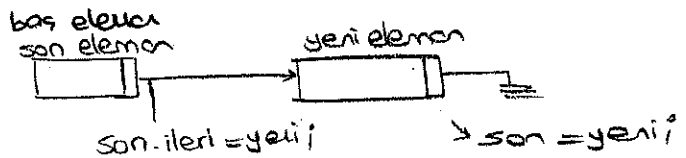
```

// Bu metod bağlı liste bossa veya tek elemanı varsa kullanılır.

```

    else {
        son.ileri = yeni;
        son = yeni;
    }
}

```



```

- void sonEkleme (Eleman yeni) {
    if (bas == null) {
        bas = yeni;
    }
}

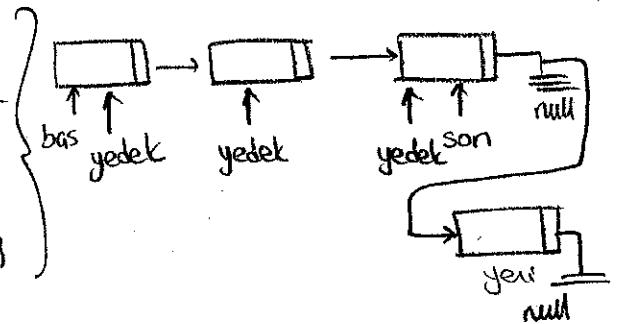
```

// Bu metod bağlı listede birden fazla eleman varsa kullanılır.

```

    else {
        Eleman yedek = bas;
        while (yedek.ileri != null) {
            yedek = yedek.ileri;
            yedek.ileri = yeni;
        }
    }
}

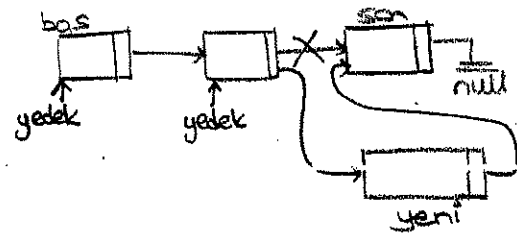
```



```

- void arayoetle (Eleman yeni, int sayi) {
    if (bas == null) {
        bas = yeni;
    }
    else {
        Eleman yedek = bas;
        while (yedek.ileri != null) {
            if (yedek.icerik == sayi) {
                break;
            }
            yedek = yedek.ileri;
        }
        yeni.ileri = yedek.ileri;
        yedek.ileri = yeni;
    }
}

```



```

- Eleman arama (int aranan) {
    Eleman yedek = bas;
    while (yedek != null) {
        if (yedek.icerik == aranan) {
            return yedek;
        }
        yedek = yedek.ileri;
    }
    return null;
}

```

```

- void bastasil() { // Tek eleman varsa bu metod kullanılır.
    bas = bas.ileri;
    if (bas == null) {
        son = null;
    }
    else {
        Eleman temp = bas;
        bas = bas.ileri;
        temp.ileri = null;
        if (bas == null) {
            son = null;
        }
    }
}

```

// Bofil listede birde fazla eleman varsa bu metod kullanılır.

```
void listeSonuSil() {
```

```
    Eleman yedek, once;
```

```
    yedek = bas;
```

```
    once = null;
```

```
    while (yedek != son) {
```

```
        once = yedek;
```

```
        yedek = yedek.ileri;
```

```
    } if (once == null) {
```

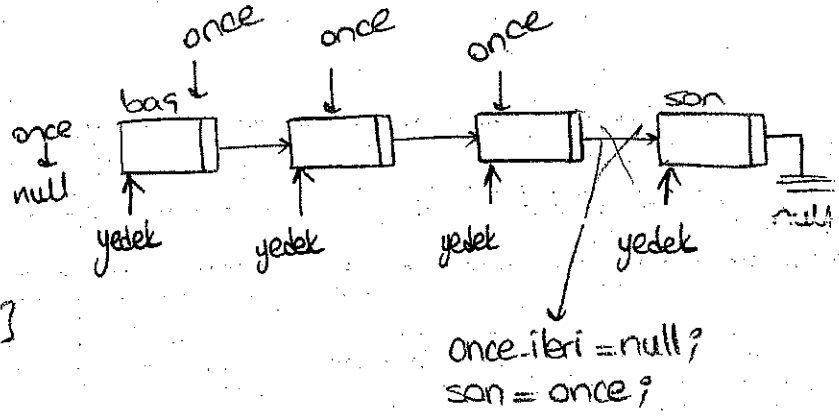
```
        bas = null;
```

```
        son = null;
```

```
    } else {
```

```
        once.ileri = null;
```

```
        son = once;
```


ÖRNEK

Bir öğrencinin numarası, adsoyadı, notu. tutan bağlı listeyi yazınız.

```
class ogrenci {
```

```
    int numara;
```

```
    String adsoyad;
```

```
    int notu;
```

```
    ogrenci.ileri;
```

```
    ogrenci (int numara, String adsoyad, int notu) {
```

```
        this.numara = numara;
```

```
        this.adsoyad = adsoyad;
```

```
        this.notu = notu;
```

```
        ileri = null;
```

```
    }
```

```
    ogrenci bas;
```

```
    bas = null;
```

```
    ogrenci K = new ogrenci (123, "Helin", 70);
```

```
    bas = K;
```

```
    K = new ogrenci (456, "Nesibe", 70);
```

```
    bas.ileri = K;
```

```
    } → psvm()
```

```
for (i=0; i<5; i++) {
    System.out.println("Bilgileri printiniz");
```

```
    int numara = k.nextInt();
```

```
    int notu = k.nextInt();
```

```
    String adsoyad = k.next();
```

```
    ogrenci yeni = new ogrenci (numara, notu, adsoyad);
```

```
    yeni.ileri = bas;
```

```
    bas = yeni;
```

BAGLI LISTE ILE YIGIT GERCEKLESTIRME

```
class Eleman {
```

```
    int icerik;
```

```
    Eleman ileri;
```

```
    Eleman (int icerik) {
```

```
        this.icerik = icerik;
```

```
        ileri = null; } }
```

```
public class stack {
```

```
    Eleman ust;
```

```
    public stack () {
```

```
        ust = null; }
```

```
    boolean basmu() {
```

```
        return ust == null; }
```

```
    void ekle (Eleman yeni) {
```

```
        if (basmu()) {
```

```
            ust = yeni; }
```

```
        else {
```

```
            yeni.ileri = ust;
```

```
            ust = yeni; } }
```

```
    Eleman sil() {
```

```
        Eleman sonuc;
```

```
        sonuc = ust;
```

```
        if (!basmu()) {
```

```
            ust = ust.ileri;
```

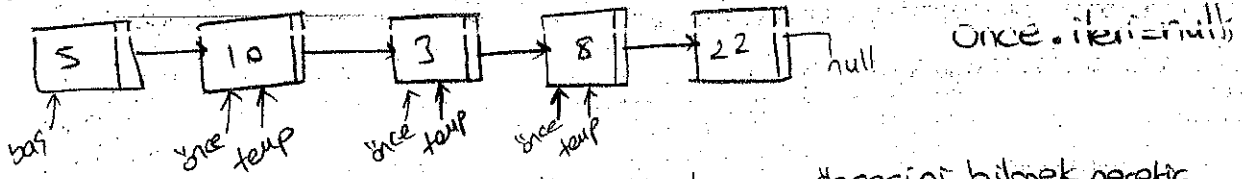
```
        }
```

```
        return sonuc; }
```

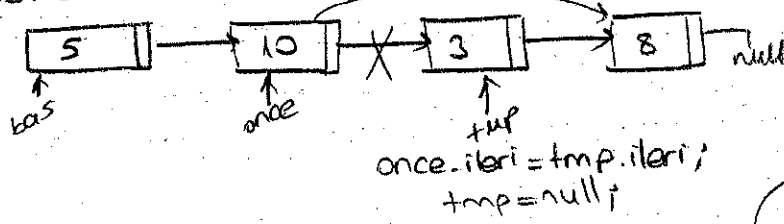

GİFT YÖNLÜ BAĞLI LİSTELER

- Ortasına eleman eklemek sadece kendisinden önceki ekleyecek eleman bilindiğinde yapılır.

- Eğer sadece bağlı listenin başını tutuyorsanız. Son elemanı silmek için sondan bir önceki elemana gitmek gerekir.

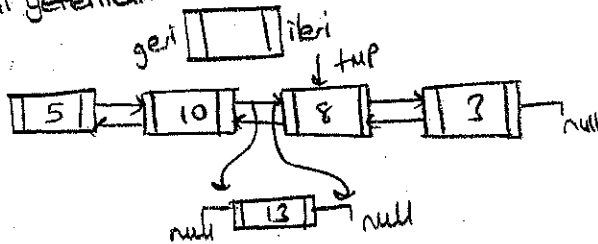
- Eğer ortadan eleman silmeksek silinecek elemanın öncesini bilmek gerekir.

Tek yönlü

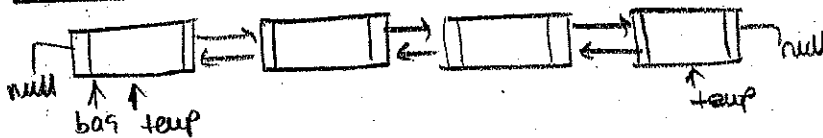
GİFT YÖNLÜ

Listenin ortasına eleman eklemek için önce ekleyeceğimiz elemanı gösteren işaretçi yeterlidir.

tmp.geri.ileri = yeni;
yeni.ileri = tmp;

Sondan eleman silmek

tmp.geri.ileri = null;
tmp.geri = null;
tmp = null;

Ortasından eleman silmek için sadece sileceğimiz eleman elimizde olması yeterli.

```
class cEleman {
```

```
    int icerik;
```

```
    cEleman geri;
```

```
    cEleman ileri;
```

```
cEleman (int icerik) {
```

```
    this.icerik = icerik;
```

```
    ileri = null;
```

```
    geri = null;
```

```
}
```

```
cEleman yeni = new cEleman (10);
```

```
cEleman yeni2 = new cEleman (15);
```

```
yeni.ileri = yeni2;
```

```
yeni2.geri = yeni;
```

yeni2, yeni
elemanın ortasına
ekleme
yaptık.

```

public class cBliste {
    cEleman bas;
    cEleman son;
    public cBliste () {
        bas = null;
        son = null;
    }
}

```

Sayıllıkta
oluşturup

```

void basaEkle (cEleman yeni) {
    if (bas == null) {
        bas = yeni;
        son = yeni;
    }
    else {
        bas.geri = yeni;
        yeni.ileri = bas;
        bas = yeni;
    }
}

```

// Hiç eleman
yoksa if şartı

// Bir veya birden
fazla eleman
varsa else şartı

```

void sonaEkle (cEleman yeni) {
    if (son == null) {
        son = yeni;
        bas = yeni;
    }
}

```

```

    else {
        son.ileri = yeni;
        yeni.geri = son;
        son = yeni;
    }
}

```

// Bir veya birden
fazla eleman varsa
else şartı

```

void arayaEkle (int x, cEleman yeni) {
    if (bas == null) {
        bas = yeni;
        son = yeni;
    }
}

```

```

    else {
        boolean bulundu = false;
        cEleman tmp = bas;
        while (tmp != null && bulundu == false) {

```

Boolean ve temp tutuyoruz
boolean true oluyorsa kadar ve
temp bas oluyorsa kadar ilerliyoruz

```

        if (tmp.icerik == x) {
            bulundu = true;
        }
        else {
            tmp = tmp.ileri;
        }
    }
}

```

// Her temp'in icerik parametre olarak gelen
x'in degerine esitse boolean degerimiz true
oluyor.
Değilse temp ilerletip pidiyoruz.

```

        if (bulundu) {
            yeni.ileri = tmp.ileri;
            tmp.ileri.geri = yeni;
            tmp.ileri = yeni;
            yeni.geri = tmp;
        }
    }
}

```

Bulundu degerimiz true ise araya
ekleme gerçekleştirir.

```
void bastansil() {
```

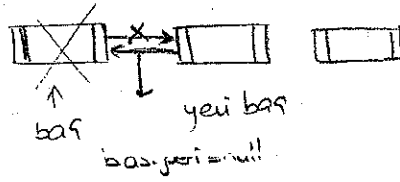
bas = bas.ileri; → Bas silinince kayıyor. / Başı bir kaydırıyor

```
if (bas == null) {
```

```
son = null; }
```

```
else {
```

```
bas.geri = null; }
```



```
void sondensil() {
```

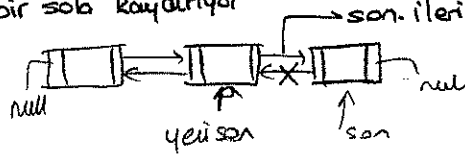
son = son.geri; → sonu bir sola kaydırıyor

```
if (son == null) {
```

```
bas = null; }
```

```
else {
```

```
son.ileri = null; }
```



```
void terstenyaz() {
```

```
cEleman tmp = bas;
```

```
while (tmp.ileri != null) {
```

```
tmp = tmp.ileri; }
```

```
while (tmp.geri != null) {
```

```
System.out.println(tmp.icerik);
```

```
tmp = tmp.geri; }
```

VEYA

```
String terstenyaz() {
```

```
cEleman tmp = son;
```

```
String s = " ";
```

```
while (tmp != null) {
```

```
s = s + " " + tmp.icerik;
```

```
}
```

```
tmp = tmp.geri;
```

```
return s;
```

```
}
```

GİFT YÖNLÜ DAİRESEL BAĞLI LİSTE

```
public class dBagliListe {
```

```
    cEleman bas;
```

```
    cEleman son;
```

```
    dBagliListe() {
```

```
        bas=null;
```

```
        son=null; }
```

```
    void ekle(cEleman yeni) {
```

```
        if (bas == null) {
```

```
            bas = yeni;
```

```
            bas.geri = bas;
```

```
            bas.ileri = bas; }
```

```
        else {
```

```
            yeni.ileri = bas;
```

```
            yeni.geri = bas.geri;
```

```
            bas.geri.ileri = yeni;
```

```
            bas.geri = yeni;
```

```
            bas = yeni; }
```

```
    void sil() {
```

```
        if (bas.ileri == bas) {
```

```
            bas = null; }
```

```
        else {
```

```
            bas.geri.ileri = bas.ileri;
```

```
            bas.ileri.geri = bas.geri;
```

```
            bas = bas.ileri; }
```

-BÜTE HAZIRLIK- (VERİ YAPILARI)

Arama Algoritmaları

- * Ardisik Arama
- * İkili Arama
- * Jump Search
- * Interpolation Search

Sıralama Algoritmaları

- * Secmeli (Selection) Sort
 - * Bubble (Kabarık) Sort
 - * Insertion (Eklemeli) Sort
 - * Merge (Birleştirmeli) Sort
 - * Quick (Hızlı) Sort
 - * Heep Sort
 - * Sayma Sıralama
 - * Radix (Taban) Sıralama
- $O(n^2)$
- $O(n \log n)$
- $O(n)$

1) ARDISIK ARAMA

0	1	2	3	4	5	6	7
5	7	8	13	20	2	6	19

- * Dizinin sıralı olmasına gerek yok
- * Elemanı tek tek bulma kadar ilerler
- * Bulundupu elemanın indisini gönderir
Bulamazsa "-1" gönderir

- Java Kodu -

```
int ardisikarama (int [] dizi, int aranan) {  
    for (int i = 0 ; i < dizi.length ; i++) {  
        if (aranan == dizi[i])  
            return i ; // En iyi durum  
        return -1 ; // En kötü durum  
    }  
}
```

En iyi
1. Adım //

En kötü
(n+1). Adım [Dizide
Eleman
olmaması]

Ortalama Durum $\Rightarrow \frac{n+1}{2} \cdot \text{Adım}$

2) İKİLİ ARAMA

- * Sadece sıralı diziler üzerinde çalışır. Çünkü temel amacı her defasında küçültüp daha dar bir alanda arama yapmaktır.

0	1	2	3	4	5	6	7
5	10	15	23	42	54	65	70

bas=0 orta bas orta son=0

Aranan = 54

$$\text{Orta} = \frac{0+7}{2} = 3 // \quad \text{Orta} = \frac{4+7}{2} = 5 //$$

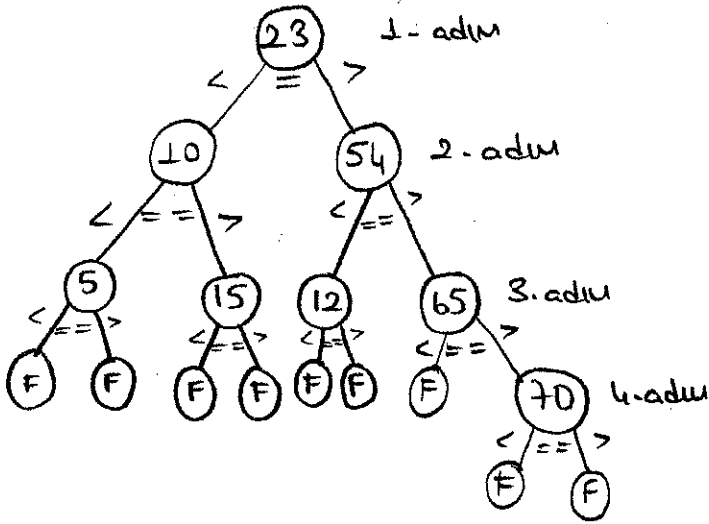
Aranan = 78

$$\text{Orta} = \frac{0+7}{2} = 3 // \quad \text{Orta} = \frac{4+7}{2} = 5 // \quad \frac{6+7}{2} = 6 // \quad \text{Bulamadık...}$$

- * Dizinin ortanca elemanını bulup ona göre küçültüp buluyor.

$$(\text{int}) \text{orta} = \frac{(\text{bas} + \text{son})}{2}$$

- ① $bas > son$ ise (b. adımı bit)
- ② $orta = (bas + son) / 2$
- ③ Eğer $dizi[orta] = aranan$ bulundu ve çık
- ④ Değilse eğer $aranan > dizi[orta]$, $bas = orta + 1$ (1. adımı bit)
- ⑤ Değilse eğer $aranan < dizi[orta]$, $son = orta - 1$ (1. adımı bit)
- ⑥ return -1 (Giris)

Aranan = 78

Aranan = 47

* Aranan bulunmadığında
En kötü 4. adımda //

- Java Kodu -

```
int ikiliArama (int[] dizi, int aranan) {
    int bas, son;
    bas = 0;
    son = dizi.length - 1;
    while (bas <= son) {
        int orta = (bas + son) / 2;
        if (aranan == dizi[orta]) {
            return orta;
        }
        else {
            if (aranan > dizi[orta]) {
                bas = orta + 1;
            }
            else {
                son = orta - 1;
            }
        }
    }
    return -1;
}
```

SIRALAMA ALGORİTMALARI

* SELECTION SORT

Enk bul başa petir, enb bul başa petir mantığıyla çalışır. Dizideki enb ya da enk elemanı bulup başa petiren sıralama algoritmasıdır. En iyi, en kötü ve ort. çalışma performansı $O(n^2)$ dir.

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
1)	7	3	5	8	2	9	4	15	6
	i↑					j=i+1			

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
2)	2	3	5	8	7	9	4	15	6

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
3)	2	3	4	8	7	9	5	15	6

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
4)	2	3	4	5	7	9	8	15	6

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
5)	2	3	4	5	6	9	8	15	7

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
6)	2	3	4	5	6	7	8	15	9

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
7)	2	3	4	5	6	7	8	9	15

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
8)	2	3	4	5	6	7	8	9	15

Enk → Enb

-Java Kodu -

```
void selectionsort (int[] A) {
    int indis;
    for (int i = 0; i < A.length - 1; i++) {
        indis = i;
        for (int j = i + 1; j < A.length; j++) {
            if (A[j] < A[indis])
                indis = j;
        }
        if (indis != i) {
            int ara = A[indis];
            A[indis] = A[i];
            A[i] = ara;
        }
    }
}
```

ör //

27	78	45	8	32	56
----	----	----	---	----	----

8	78	45	27	32	56
---	----	----	----	----	----

8	27	45	78	32	56
---	----	----	----	----	----

8	27	32	78	45	56
---	----	----	----	----	----

8	27	32	45	78	56
---	----	----	----	----	----

8	27	32	45	56	78
---	----	----	----	----	----

8	27	32	45	56	78
---	----	----	----	----	----

* KABARCIK SIRALAMA (BUBBLE SORT)

- Bu sıralama alg. ardışık iki elemanı karşılaştırarak değişim yapar. Her adımda en büyük elemanı dizinin sonuna götürür.

Ö/ 9, 5, 8, 3, 1

1. Tur

```

9 5 8 3 1
X
5 9 8 3 1
X
5 8 9 3 1
X
5 8 3 9 1
X
5 8 3 1 9

```

2. Tur

```

5 8 3 1 9
X
5 3 8 1 9
X
5 3 1 8 9
5 3 1 8 9

```

3. Tur

```

5 3 1 8 9
X
3 5 1 8 9
X
3 1 5 8 9
3 1 5 8 9

```

4. Tur

```

3 1 5 8 9
X
1 3 5 8 9

```

5. Tur

```

1 3 5 8 9 1 3 5 8 9 1 3 5 8 9 1 3 5 8 9
1 3 5 8 9 1 3 5 8 9 1 3 5 8 9 1 3 5 8 9

```

- Java Kodu -

```

void kabarciksiralama(int[] A) {
    boolean degisim = true;
    while (degisim) {
        degisim = false;
        for (int i = 0; i < A.length - 1; i++) {
            if (A[i+1] < A[i]) {
                degisim = true;
                int ara = A[i+1];
                A[i+1] = A[i];
                A[i] = ara;
            }
        }
    }
}

```

Ö/ Sıralı bir dizi
1, 5, 10, 15, 20

1. Tur

degisim = false

```

1 5 10 15 20
1 5 10 15 20
1 5 10 15 20

```

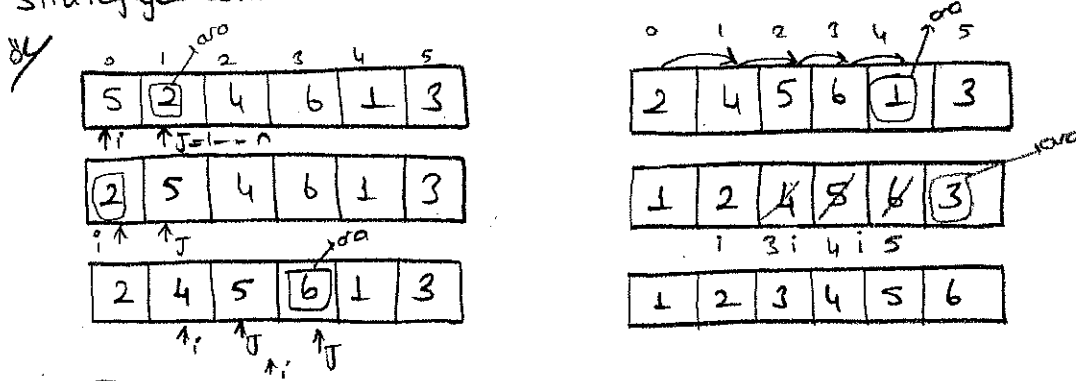
```

1 5 10 15 20
1 5 10 15 20

```


* EKLEMELİ SIRALAMA (INSERTION SORT)

Yeni gelen bir sayıyı kendisinden önceki sayılardan uygun yere yerleştirir. Bu sıralama algoritması oyun kâğıtlarını sıralamak istediğimizde kullandığımız stratejiye benzer.

Eğer $i \geq 0$ ve $A[i] > ara$
 $A[i+1] \leftarrow A[i]$
 $i = i - 1$
 $A[i+1] \leftarrow ara$

- Java Kodu -

```
void eklemelisiralama (int[] A) {
    int i, j, ara;
    for (j = 1; j < A.length; j++) {
        i = j - 1;
        ara = A[j];
        while (i >= 0 && A[i] > ara) {
            A[i+1] = A[i];
            i = i - 1;
        }
        A[i+1] = ara;
    }
}
```

HASHING

* Hem arama, hem ekleme algoritması olarak kullanılır.

* 1 adımda bulmayı garanti eder.

* Sıralı olmak zorunda değil

*** Elimizdeki veriyi kullanarak, elden geldiği kadar o veriden bir tamsayı elde etme işlenidir. Bu elde edilen tam sayı dışı şeklinde tutulan verilerin indisi olarak kullanılarak verilere tek bir adımda ulaşmamızı sağlar.

- Hashing Fonk.
- Hash Tablosu
- Çakışma

HASH FONKSİYONLARI

- Rakam seçme
- Orta Kare
- Katlama
- Çıkarma
- Bölme
- Radix Dönüşümü

ÇAKIŞMA

- Doğrusal Sınıma \propto
- Çift Hashing
- Kuadratik Hashing
- Chain-Zincir Kuralı \propto

ÖRNEK

N boyutlu bir dışı hashFonksiyonunun $0 \rightarrow N-1$.

X \rightarrow 25 129 35 2501 47 36 N=15 ?
h(x) \rightarrow 10 9 5 11 2 6 h(x) = x % 15

0	
1	
2	47
3	
4	
5	35
6	36
7	
8	
9	129
10	25
11	2501
12	
13	
14	

* Burada kullanılan hash. fonk. - bölme yöntemidir.

$h(65) = 65 \% 15 = 5$ \rightarrow Morile yazılı yerler çakışma zincir kuralı örneğidir.

Rakam Seçme

Anahtar üzerinde belirlenmiş bazı boşluklara birleştirecek bir pozisyon oluşturur.

84// Rakam Seçme : 2. ve 5.

$h(0\textcircled{3}34\textcircled{7}5678) = 37.$ nolu indise 033475678 değeri yaz.

$h(0\textcircled{2}34\textcircled{5}5678) = 25.$ " " 023455678 " "

Katlama

- Anahtar birkaç parçaya bölünür, parçalar birkaç parçaya ayrılarak bulunur

ör

$$SSN = \underline{123} - \underline{45} - \underline{6789}$$

$$123 + 456 + 789 = 1368. \text{ indise } 123-45-6789 \text{ yaz}$$

Bölme (**)

ör

$$SSN = 123-45-6789$$

$$\text{Tablo boyutu (N)} = 1000$$

$$h(SSN) = 123456789 \% 1000 \\ = 789 //$$

* Bölme yöntemi kolaydır. Ancak çakışma olma ihtimali yüksektir. Ancak tablo boyutunu asal seçerek çakışma ihtimalini azaltmış oluruz.

Orta Kare

Anahtarın karesi alınır, sonucun orta karesi seçilerek tablodaki kısım seçilir. $N=1000$

ör

$$\text{anahtar} = 3121$$

$$3121^2 = 9740641$$

Tablo B. Alacağı değer

$$1000 \longrightarrow 3 \text{ rakat}$$

$$100 \longrightarrow 2 \text{ rakat}$$

$$10 \longrightarrow 1 \text{ rakat}$$

Çıkarım

Anahtar değerinin bazı kısımları seçilerek tablodaki değerleri bulunur. Rakat seçmede farklı toplu/yanyana seçim yapabiliyoruz.

ör

$$\text{anahtar} = 123456789$$

$$\text{Çıkarım} = 1234 \longrightarrow \text{Tablo boyutu (1000)}$$

$$1289$$

$$3456$$

$$6789$$

Radix Dönüşümü

Anahtar değeri başka bir tabana dönüştürülür.

ör

$$\text{anahtar} = 1238$$

$$(1238)_{10} = (2326)_8$$

$$\text{hash} \cdot (2326) = 2326 \% \overbrace{1000}^{\text{Tablo boyutu}} \\ = \underline{\underline{326}}$$

$$\rightarrow 326. \text{ indise } 2326 \text{ yaz.}, //$$

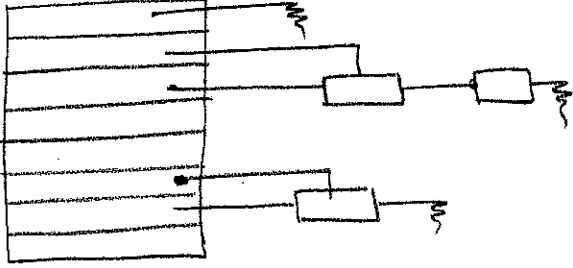
ÇAKIŞMA

→ ZİNCİR HASHİNG

Aynı pozisyona gelen kayıtlar bağlı listelerde yapılır.

Ekleme → Liste başı

Silme → Uygun listede arama

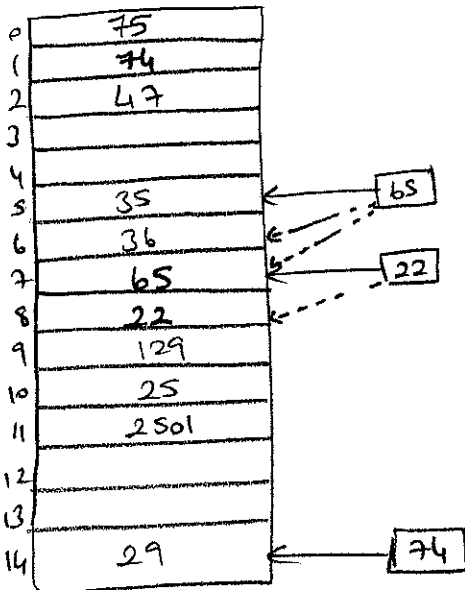
- Aynı değerler çok fazla üretilirse aradık arama döner.
- Aynı değer üretilmemesi için tablo boyutu asal seçilir.

→ DOĞRUSAL SİNAVA

Aynı pozisyona gelen ikinci kayıt, ilk gelen kayıttan sonra yerleştirilir.

$N=15$

$X = \{75, 47, 35, 36, 65, 22, 129, 25, 2501, 29, 74\}$

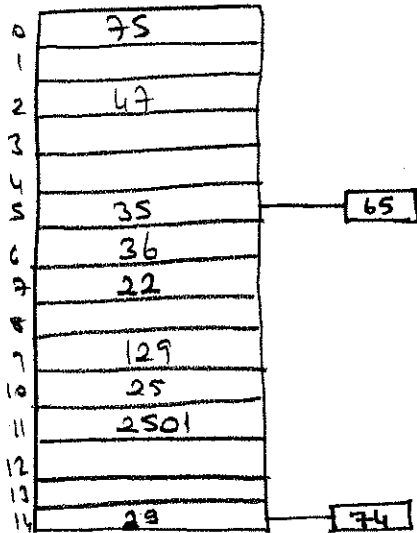

* Arama yapılırken $65 \% 15 = 5$. eleman bakılır. Sonra bir adım daha ilk boşluğa bakılır. 65 varsa döngü bulup biter yoksa bulunmaz alır.

* $74 \% 15 = 14$.

$(14+1) \% 15 \rightarrow$ indisin başına gider

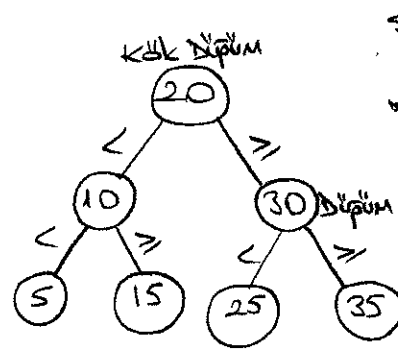
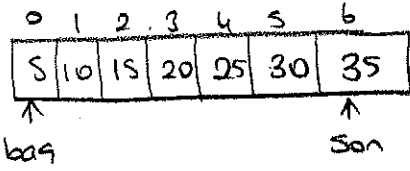
} Doğrusal Sınava

Zincir Kuralı

(Bağılı liste yapılıyor)

AĞAÇLAR (TREES)

Sol küçük
Sağ büyük

* İbili Arama Ağacı (Binary Search Tree)

* Ekleme - Arama çok kolay

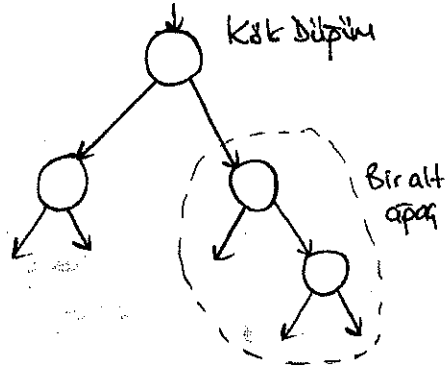
- Kök isareti ve sonlu sayıda düğümleri ve onları birbirine bağlayan veri modelidir. Bu veri modeli soy ağacına benzetilmektedir. (Ata, torun...)

[20'nin torunu 15, 5-15 atası 10]

- Bağlı liste, Kuyruk, Yığın → Doğrusal Veri Yapısı //

Ağac ise → Doğrusal olmayan veri yapısı //

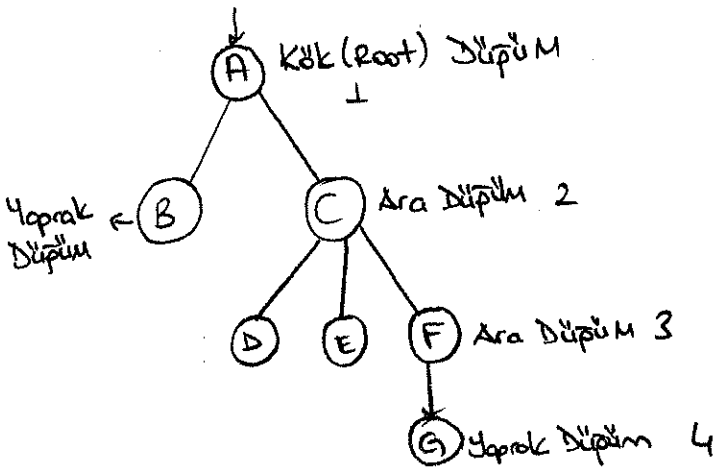
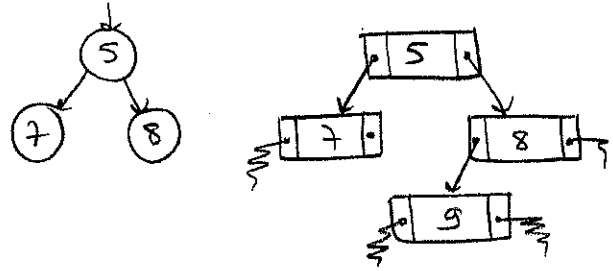
- Dosya sis., organizasyon şemaları, programlama ortamlarında kullanılır.

* Her ağac düğüm ve kenarlardan oluşur.

* Arama işlemi Bağlı listeye göre hızlı.

* Ağacı göstermek için kullandığımız yapı?

4 seviyeli ağac

Düğüm (Node): Ağacın her bir elemanına düğüm denir.

Kök Düğüm (Root Node): Ağacın başlangıç düğümüdür.

Çocuk: Bir düğüme doğrudan bağlı olan düğümlere o düğümün çocukları denir.

Kardeş düğüm: Ataları aynı olan veya aynı düğüme bağlı düğümlere denir.

Derece: O düğümün çocuk sayısını gösterir.

Düzye ve Derinlik: İki düğüm arasındaki yolun üzerinde bulunan düğümlerin sayısına düzye denir. Bir düğümün köke olan uzaklığına derinlik denir.

Yükseklik: Bir düğümün en uzak yaprak düğüme olan mesafesidir.

Yaprak: Ağacın en altında bulunan ve çocuğu olmayan düğümlerdir.

AĞAÇ TÜRLERİ

* İkili Arama Ağacı (Binary Search Tree)

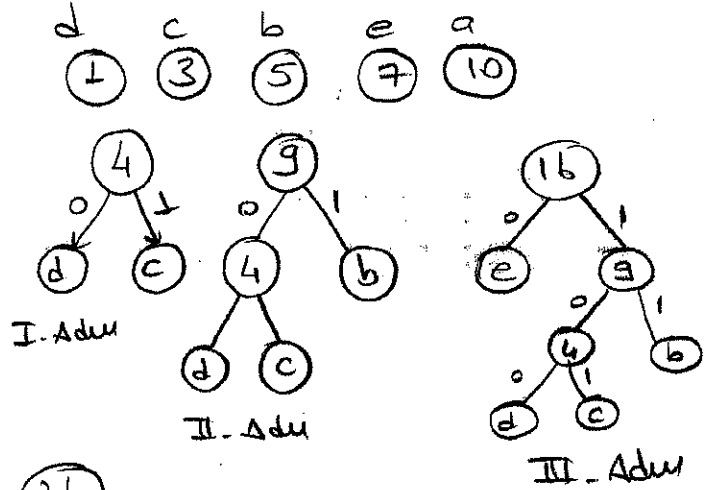
- Her düğümün iki çocuğu vardır.
- Sol küçük, sağ büyük olmalı.

* Kodlama Ağacı

- Bir kümedeki karakterlere kod ataması yapmak için kullanılan bir ağaçtır.

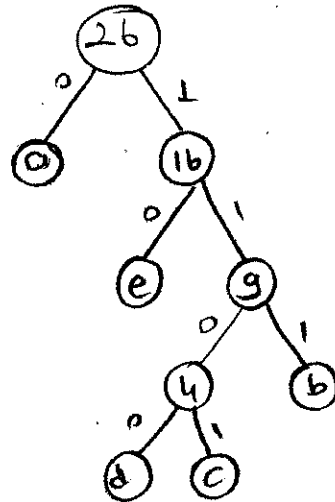
Huffman Kodlama Ağacı

Frekans	Bit Sayısı
a: 10	000 → 30
b: 5	001 → 15
c: 3	010 → 9
d: 1	011 → 3
e: 7	100 → 21
	<u>78</u>

Sıkıştırılmış kod

a: 10	0
b: 5	111 → 15
c: 3	1101 → 12
d: 1	1100 → 4
e: 7	10 → 14
	<u>55</u>

IV. Adım.

55
78 // oranda veri sıkıştırılabilir.

* Sözlük Ağacı

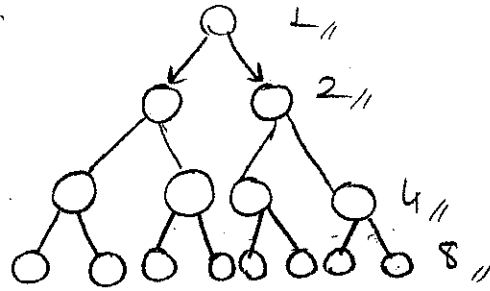
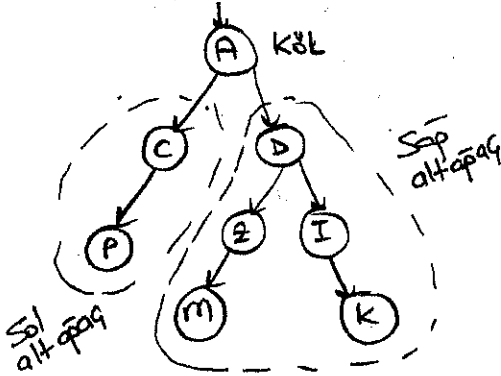
Bir sözlükte bulunan sözcüklerinin tutulması için kurulan bir ağaç şeklindedir.

* Heap Tree

- max Heap
- min Heap

* İkili Ağaç (Binary Tree)

- Sol çocuk ve sağ çocuk olmak üzere iki çocuğu vardır.
- En alttan yukarı çıktıkça kök düğüme ulaşırız.
- Her düğümün iki çocuğu olmak zorunda

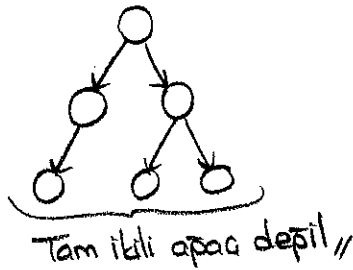
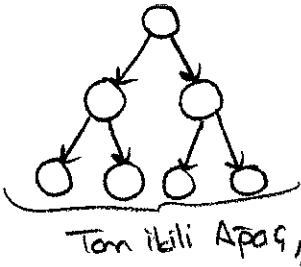
Düğüm $S = 2^0 + 2^1 + 2^2 + 2^3 \rightarrow$ Derinlik Sayısı

Yükseklik $= 2^0 + 2^1 + 2^2 + \dots + 2^k = \frac{2^{k+1} - 1}{2 - 1} \rightarrow$ Düğüm Sayısı

$k \rightarrow$ derinlik

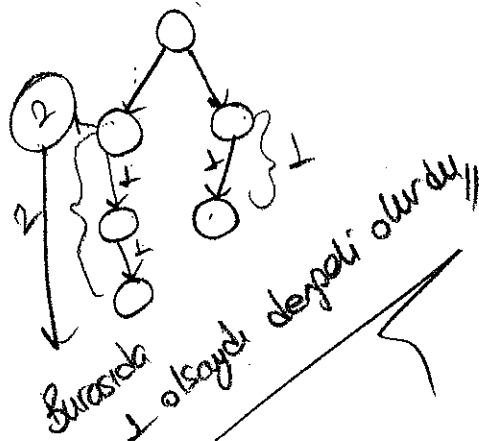
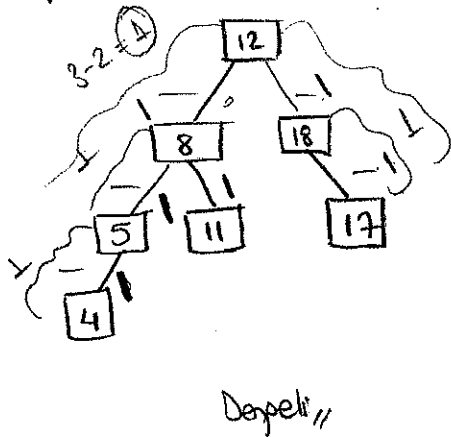
* Full Binary Tree (Tam İkili Ağaç)

Her yaprağı aynı derinlikte olan ve yaprak olmayanların hepsinin iki çocuğu olan ağaca denir.

* Dengeli Ağaç

Yüksekliği ayarlanmış ağaçlardır. Bütün düğümler için sol alt ağaç ile sağ alt ağaç arasındaki yükseklik farkı ≤ 1 ise dengeli ağaçtır.

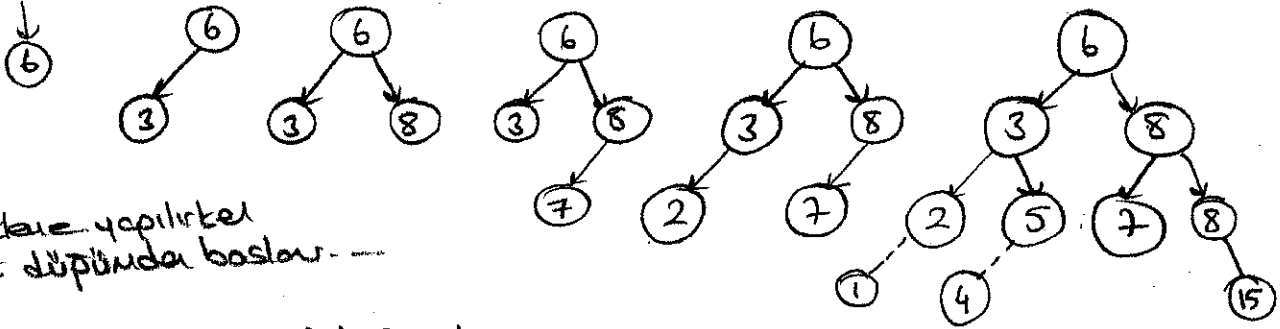

! Tüm düğümlere bakmak gerekir.

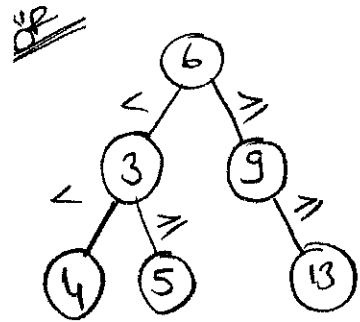
BINARY SEARCH TREE (İKİLİ ARAMA AĞACI)

- Her düğümün max. iki çocuğu olur ve her düğümdeki değer sol alt ağacıdaki değerlerden büyük, sağ alt ağacıdaki değerlerden küçüktür.

ÖR 6, 3, 8, 7, 2, 5

- Ekleme yapılırken kök düğümde başlar.

* İkili Ağaçtır

* İkili Arama Ağacı değildir çünkü $4 < 3$ olduğundan yalır

- Ağaca oraya ekleme yoktur.

- Java Kodu -

```
class Dugum {
    int icerik;
    Dugum sol, sag;
    Dugum (int icerik) {
        this.icerik = icerik;
        sol = null;
        sag = null;
    }
}
```

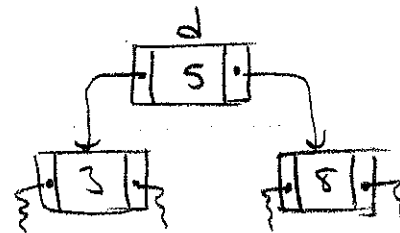
ÖR Öğrencilerin bilgilerini tutan bir ağaç

```
class Dugum {
    int no;
    String adsoyad;
    char cinsiyet;
    Dugum sol, sag;
    Dugum (int no, String adsoyad, char cinsiyet) {
        this.no = no;
        this.adsoyad = adsoyad;
        this.cinsiyet = cinsiyet;
        sol = null;
        sag = null;
    }
}
```

Nesne Oluşturduk

```
Dugum d1 = new Dugum(5);
Dugum d2 = new Dugum(8);
d1.sag = d2;
Dugum d3 = new Dugum(3);
d1.sol = d3;
```

```
Dugum d4 = new Dugum(5, "Ali", 'E');
Dugum d5 = new Dugum(8, "Ayşe", 'K');
```


- Nereye ekeleyeceğimiz seçtiğimiz d1'e göre değişir. Bu yüzden bir den seçelimiz (12)

-Java Kodu Devamı-

```
public class Agac {
```

```
Dugum kok;
```

```
public Agac() {
```

```
    kok = null;
```

```
}
```

```
Dugum Ara (int aranan) {
```

```
    Dugum tmp = kok;
```

```
    while (tmp != null) {
```

```
        if (tmp.icerik == aranan) {
```

```
            return tmp;
```

```
        } else if (aranan < tmp.icerik) {
```

```
            tmp = tmp.sol;
```

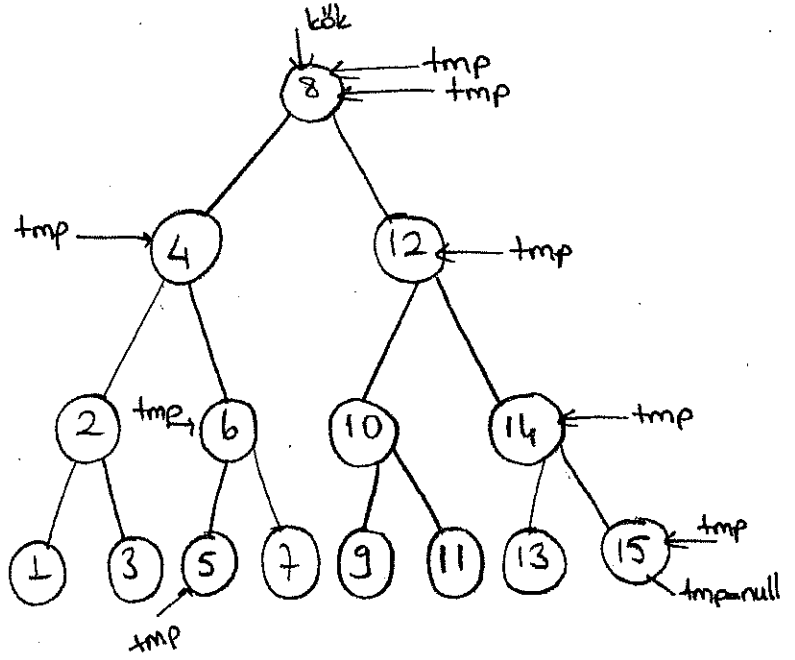
```
        }
```

```
    } else {
```

```
        tmp = tmp.sag;
```

```
    }
```

```
    return null; }
```


⑤ - elemanı arıyoruz

⑫ - elemanı arıyoruz

```
Dugum enKucuk() {
```

```
    Dugum tmp = kok;
```

```
    while (tmp.sol != null)
```

```
        tmp = tmp.sol;
```

```
    return tmp;
```

```
}
```

// Ağactaki en küçük elemanı bulur

```
Dugum enBucuk() {
```

```
    Dugum tmp = kok;
```

```
    while (tmp.sag != null)
```

```
        tmp = tmp.sag;
```

```
    return tmp;
```

```
}
```

// Ağactaki en büyük elemanı bulur

```
void ekle (Dugum yeni) {
```

```
    Dugum . once = null;
```

```
    Dugum tmp = kok;
```

```
    while (tmp != null) {
```

```
        Once = tmp;
```

```
        if ( yeni.icerik < tmp.icerik ) {
```

```
            tmp = tmp.sol;
```

```
        } else {
```

```
            tmp = tmp.sag;
```

```
        }
```

```
        if ( once == null ) {
```

```
            kok = yeni;
```

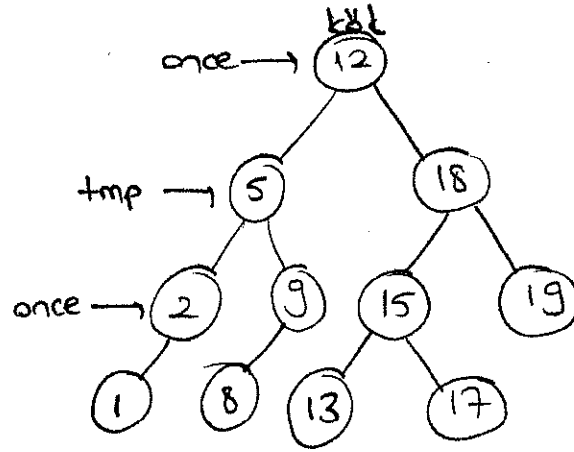
```
        } else if ( yeni.icerik < once.icerik ) {
```

```
            once.sol = yeni;
```

```
        } else {
```

```
            once.sag = yeni;
```

```
        } }
```


1 eklenek için //

13 eklenek için //

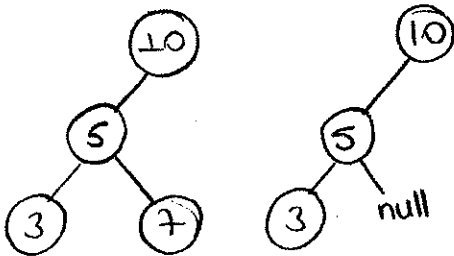
8 eklenek için //

AGAC TAN ELEMAN SILME (*)

① Silinecek eleman yaprak ise (Hiç çocuğu yok ise)

② Silinecek elemanın 1 çocuğu var ise

③ Silinecek elemanın 2 çocuğu var ise


```
void Sil (int anahtar) {
    Dugum tmp = kok;
    Dugum ata = kok;
    boolean solmu = true;
    while (tmp.icerik != anahtar) {
        ata = tmp;
        if ( anahtar < tmp.icerik ) {
            solmu = true;
            tmp = tmp.sol;
        }
        else {
            solmu = false;
            tmp = tmp.sag;
        }
    }
    if ( tmp == null )
        return;
}
```

Temel kod
- elemanı
bulmak için

```
if (tmp.sol == null && tmp.sop == null) {
```

```
if (tmp == kok)
```

```
kok = null;
```

```
else if (solmu)
```

```
ata.sol = null;
```

```
else
```

```
ata.sop = null;
```

Yaprak ise
silme kodu //

```
else if (tmp.sop == null) {
```

```
if (tmp == kok)
```

```
kok = tmp.sol;
```

```
else if (solmu)
```

```
ata.sol = tmp.sol;
```

```
else
```

```
ata.sop = tmp.sol;
```

Sop cocugu yok ise //

```
else if (tmp.sol == null) {
```

```
if (tmp == kok)
```

```
kok = tmp.sop;
```

```
else if (solmu)
```

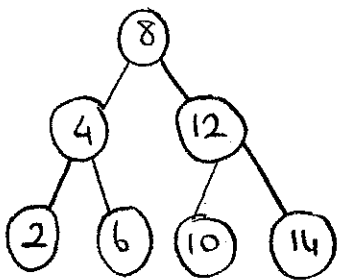
```
ata.sol = tmp.sop;
```

```
else
```

```
ata.sop = tmp.sop;
```

Sol cocugu yok ise //

- AĞAÇ DOLAŞIM ALGORİTMALARI -

Preorder (Kök-Sol-Sop) 8-4-2-6-12-10-14

Inorder (Sol-Kök-Sop) 2-4-6-8-10-12-14

Postorder (Sol-Sop-Kök) 2-6-4-10-14-12-8

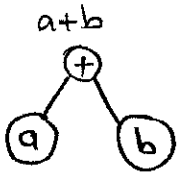
```
void Preorder (Dugum d) {
    System.out.println(d.icerik); // Kök
    if (d.sol != null)
        Preorder (d.sol);
    if (d.sop != null)
        Preorder (d.sop);
}
```

```
void Inorder (Dugum d) {
    if (d.sol != null)
        Inorder (d.sol);
    System.out.println(d.icerik); // Kök
    if (d.sop != null)
        Inorder (d.sop);
}
```

```
void Postorder (Dugum d) {
    if (d.sol != null)
        Postorder (d.sol);
    if (d.sop != null)
        Postorder (d.sop);
    System.out.println(d.icerik); // Kök
}
```

İFADE AĞACLARI

Yaprakları operand, ara düğümleri operatör olan ağaçlardır.

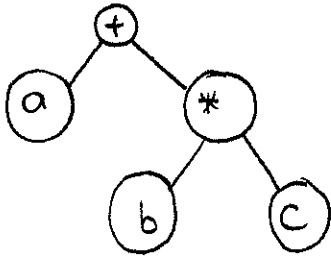

$+ab \rightarrow$ Preorder \rightarrow Prefix

$a+b \rightarrow$ Inorder \rightarrow Infix

$ab+ \rightarrow$ Postorder \rightarrow Postfix

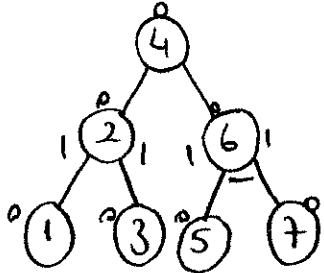
~~Ör~~ $a+b*c$

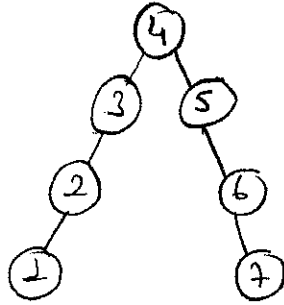
-DENGELİ AĞAC-

* lgn zamanda aramayı garanti eder.

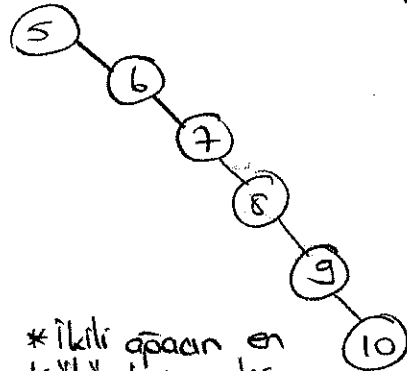
* Sol alt ağaç ile sağ alt ağaç arasındaki yükseklik max 1 olan ağaçlardır.

* Tam ikili ağaçtır ve her ikili ağaç dengelidir.

* Seviye farkı 3 ve 5 durumunda 2 yüksekliğiyle bozuyor. Dengesiz.

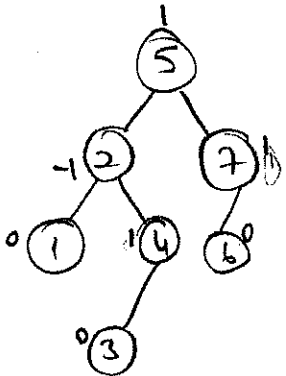

* İkili ağacın en kötü durumudur. Dengesizdir.

AUL AĞACI (Adelson - Velski - Landis)

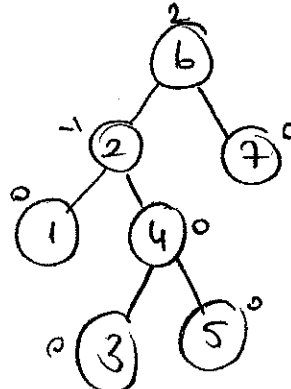
* Dengeli bir ikili arama ağacıdır. Denge koşulu oldukça basittir. Ve ağacın derinliğinin lgn'de kalmasını garanti eder.

* AUL ağacında her düğümün sol ve sağ alt ağaçlarının boy farkı en az 1'dir.

* Dengeli

* AUL ağacın özelliklerini taşıyor

* 6 denklik koşulunu bozdu.

AUL Ağacı Rotasyonlar ile Deneyi Söylor.

Tek Rotasyon

- ① d düğümünün sol çocuğunun sol alt ağacının soluna
- ② " " sağ " " sağ " " sağ

Cift Rotasyon

- ① d düğümünün sol alt ağacının sağına
- ② d " sağ " " soluna

-Postfix bir ifadeden ifade ağacı oluşturulabilir;

* Eger operand ise yığıta ekle,

* Eger geleli sembol operator ise yığıttan iki operand al, sonra sonucu yığıta ekle.

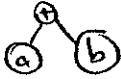
ör $ab + cde + **$ Postfix - infix ifade ağacı kullan.

1. adım

a	b
---	---

2. adım

--	--

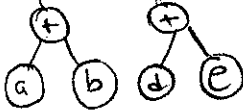
3. adım

	c	d	e
--	---	---	---

4. adım

	c		
--	---	--	--

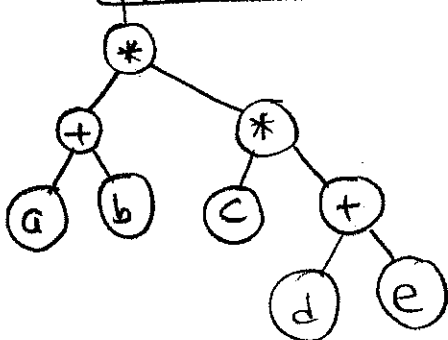
5. adım

--	--	--	--

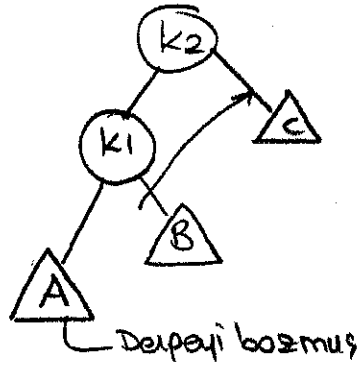
6. adım

--	--	--	--

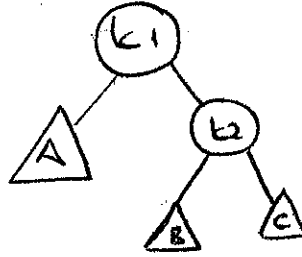

$a + b * c * (d + e)$ } infix ifade

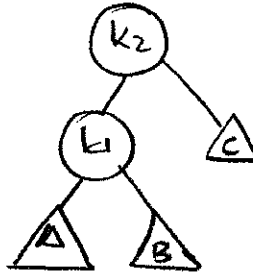
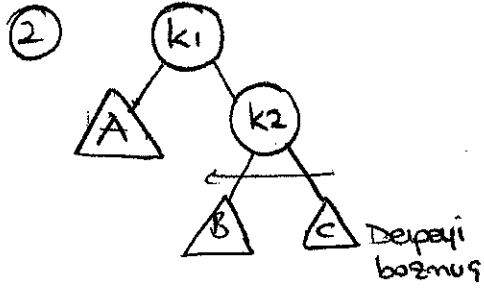
TEK ROTASYON

① k_2 'nin sağına - k_1 'in sağını bağla.

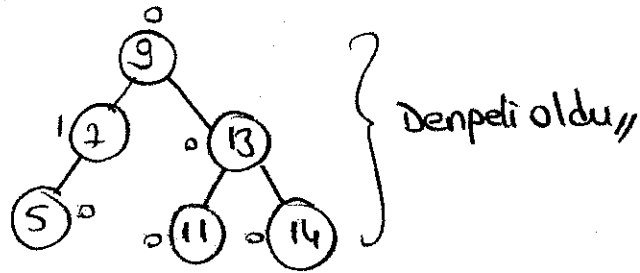
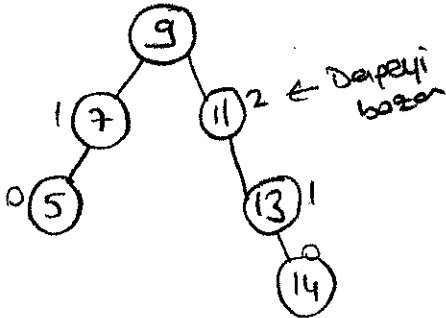

$k_2.sol = k_1.sag$
 $k_1.sag = k_2$

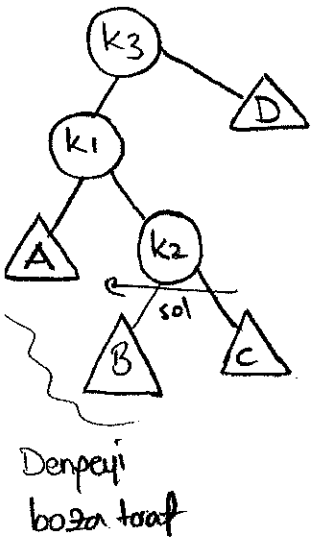

$k_1.sag = k_2.sol$
 $k_2.sol = k_1$

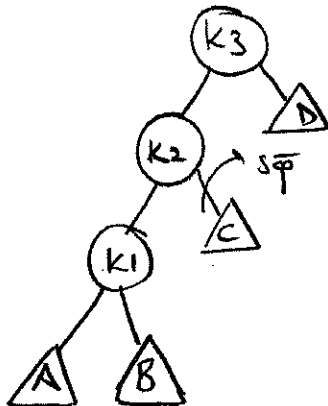
~~82~~ Tek Rotasyon

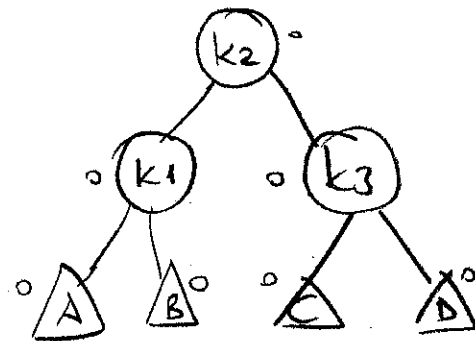
GİFT ROTASYON

1. adım

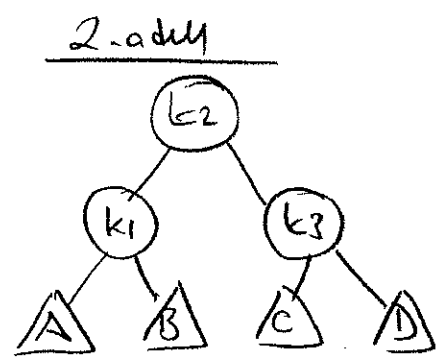
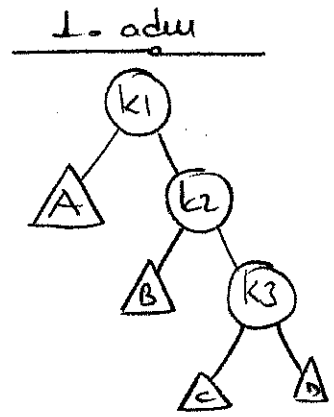
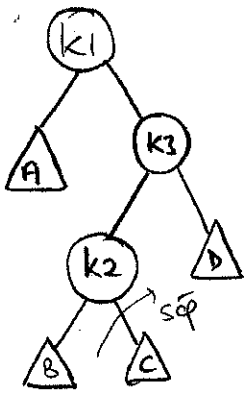

2. adım

- Dengeyi ilgili Arada Açılır,,

2

2017-2018 VERİ YAPILARI ÇIKMIŞ VİZE SORULARI

```

1) A) for (int i=0; i<N-1; i++) {
    min = i;
    for (j = i+1; j<N-1; j++)
        if (A[j] < A[min])
            min = j;
    temp = A[i];
    A[i] = A[min];
    A[min] = temp;
}

```

Cost	Times
C1	N
C2	N-1
⋮	(N-1)(N-1)
⋮	(N-1)(N-2)
⋮	(N-1)(N-2)
	N-1
	N-1

$N^2 //$

```

B) i=0
while (i<N*N*N) {
    sum = sum + N/2 * i;
    i++;
} return sum;

```

Bip. $O(n^3) //$

```

C) i=0; sum=0;
while (i<log(m)) {
    sum += i * log(m);
    i++;
}

```

$O(\log(m)) //$

```

D) sum=0;
for (i=0; i<L; i++) {
    sum = func1(L) + func2(L);
}

```

$O(L^4) //$

```

E) int sum=0;
for (i=0; i<L; i++) {
    sum = sum + L * L;
    L = L/2;
}

```

$O(\log L) //$

2) Döğüm ve yıpıtı kullarak döprerinin adını, soyadını, numarasını ve notunu tutan ve ekleme, silme metodunu yazınız.

```
class Eleman {
    int numara;
    String adsoyad;
    int not;
    Eleman ileri;
    Eleman (int numara, String adsoyad, int not) {
        this.numara = numara;
        this.adsoyad = adsoyad;
        this.not = not;
        ileri = null;
    }
}
```

(Döğüm) //

```
public class Yıpit {
    Eleman ust;
    public Yıpit () {
        ust = null;
    }
    boolean bosmu () {
        return ust == null;
    }
    void ekle (Eleman yeni) {
        if (!bosmu) {
            yeni.ileri = ust;
            ust = yeni;
        }
        else {
            ust = yeni;
        }
    }
    void sil () {
        Eleman sonuc;
        if (!bosmu ()) {
            sonuc = ust;
            ust = ust.ileri;
            return sonuc;
        }
        else {
            return null;
        }
    }
}
```

* Yıpitteki not ort bulan metod //

```
double ort () {
    int top = 0; sayac = 0;
    while (!bosmu ()) {
        top = top + ust.not;
        sayac++;
        ust = ust.ileri;
    }
    double ort = top / sayac;
    return ort;
}
```

Sabit dizi ile tanımlanmış bilgisayar kuyruk dizisinde veri ve ekle metodunu yazın.

```
class il {
    int plakaNo;
    String ad;
    int nüfus;
    il (int plakaNo, String ad, int nüfus) {
        this.plakaNo = plakaNo;
        this.ad = ad;
        this.nüfus = nüfus;
    }
}

public class Kuyruk {
    int N; bas, son;
    il[] dizi;
    public Kuyruk (int N) {
        this.N = N;
        dizi = new il [N];
        bas = 0;
        son = 0;
    }
    void ekle (il e) {
        if (!dolunmu ()) {
            dizi [son] = e;
            son = (son + 1) % N;
        }
    }
}
```


- AĞAC KODU -

```

class Dugum {
    int icerik;
    Dugum sol; sag;
    Dugum (int icerik) {
        this.icerik = icerik;
        sol = null;
        sag = null;
    }
    public class Agac {
        Dugum kok;
        public Agac () {
            kok = null;
        }
        Dugum Ara (int aranan) {
            Dugum tmp = kok;
            while (tmp != null) {
                if (tmp.icerik == aranan) {
                    return tmp;
                }
                else if (aranan < tmp.icerik) {
                    tmp = tmp.sol;
                }
                else {
                    tmp = tmp.sag;
                }
            }
            return null;
        }
        Dugum enkucuk () {
            Dugum tmp = kok;
            while (tmp.sol != null) {
                tmp = tmp.sol;
            }
            return tmp;
        }
        Dugum enbuyuk () {
            Dugum tmp = kok;
            while (tmp.sag != null) {
                tmp = tmp.sag;
            }
            return tmp;
        }
    }
}

```

```

void ette (Dugum yeni) {
    Dugum once = null;
    Dugum tmp = kok;
    while (tmp != null) {
        once = tmp;
        if (yeni.icerik < tmp.icerik) {
            tmp = tmp.sol;
        }
        else {
            tmp = tmp.sag;
        }
    }
    if (once == null) { // elema yoksa
        kok = yeni;
    }
    else if (yeni.icerik < once.icerik) {
        once.sol = yeni;
    }
    else {
        once.sag = yeni;
    }
}

```

```

void Sil (int anahatar) {
    Dugum tmp = kok;
    Dugum ata = kok;
    boolean solmu = true;
    while (tmp.icerik != anahatar) {
        ata = tmp;
        if (anahatar < tmp.icerik) {
            solmu = true;
            tmp = tmp.sol;
        }
        else {
            solmu = false;
            tmp = tmp.sag;
        }
    }
    if (tmp == null) {
        return;
    }
}

```

Elemanı
Bulan
Temele Kod

Yaprakları
silme
kodu

```

if (tmp.sol == null && tmp.sag == null) {
    if (tmp == kok) { kok = null; }
    else if (solmu) {
        ata.sol = null;
    }
    else {
        ata.sag = null;
    }
}

```

Sag
cogunu
yolise

```

else if (tmp.sag == null) {
    if (tmp == kok) {
        kok = tmp.sol;
    }
    else if (solmu) {
        ata.sol = tmp.sol;
    }
    else {
        ata.sag = tmp.sol;
    }
}

```

